

Владимир Д. Јанковић
СВЕТА ЈЕЛЕНА
Песме

Владимир Д. Јанковић

СВЕТА ЈЕЛЕНА

Песме

Издавач

Stella Polare

За издавача

Петар Драгишић

Уредник

Оливера Драгишић

Дизајн корица

Богдан Ђокић

Техничко уређење

Ђорђе Секерезовић

Штампа

МИА Принт, Београд

Владимир Д. Јанковић

СВЕТА ЈЕЛЕНА

Песме

ISBN 978-86-903472-0-9

Copyright © Stella Polare, 2021.

Београд, 2021.

колико треба; да стоје при земљи, или да су негде горе много високо, сигурно бих настрадао.

Кад потрчим према њој, тешко разликујем коловоз од тротоара, јер они се, у ствари, и не разликују. Убрзано прелазећи простор који нас више и не дели, јер већ целим телом осећам њен додир, скраћујем време до тренутка кад ћу, с неких педесетак метара, или мало више, можда сто, разговорно угледати њен осмех.

Од тога часа, космос нема чак ни смисао. Цео космос се сели у моје уши, или око ушију, и слива ми се низ грло. Груди ми подрхтавају, чекају да се ослободе гласа који трепери у задиханој крлетки.

Залепим се за њу, и тога часа космос опет почиње да се уобличава, негде мимо нас, ми га свакако не видимо. Вероватно се зракасто шири у свим правцима и поново успоставља свет, поново га ствара.

Мухарем Баздуљ

ВАТЕРЛО У ПЕРСПЕКТИВИ

Наше песници који су на сцену ступали шездесетих и седамдесетих година двадесетог века, често се у различитим мемоарским или аутопоетичким контекстима присећају нечега што бисмо могли да прозовемо здравим ривалством. Наводе, наиме, да су их на писање знале инспирисати добре песме њихових пријатеља и колега, савременика; и то не у смислу поетике и теме, као, он је написао такву-и-такву песму, па ћу и ја написати сличну, него баш у смислу снаге и квалитета, он је написао одличну песму, треба да и ја напишем што је могуће бољу.

Тога се сетим често када крену расправе о тобожњем „златном добу“, о томе је ли некада било боље. Није (нужно) било боље, али било је друкчије. Људи су више читали једни друге и више су у другима препознавали себе. Данас углавном глуме да читају једни друге (краће: лајкају), а да би друге навели да себе траже у њима. На крају, као у оној старој Одновој песми „ухо свачије/ слуша тек властити глас и нико ништа не чује“.

Владимир Д. Јанковић је старински песник, духом и поетиком ближи песницима који су у време његовог рођења ступали на сцену него онима који су се родили у време кад је он ступао на сцену. „Света Јелена“ је књига која верношћу традицији и снагом индивидуалног талента толико надилази ниво рецентне српске песничке продукције да читалац просто пожели да су ово она стара времена у којима би читање његове поезије навело друге песнике да дају најбоље од себе.

Шопенхауер негде каже да је највећа тајна самоубиства у томе што не постоји толико мала ситница због које се ама

баш нико не би убио, као што не постоји ни толико велика и страшна трагедија због које би се ама баш свако убио. На сличном трагу, не постоји ни толико тривијална ни толико колосална тема о којој Јанковић не би био у стању да напише песму. Формом су оне листом узорне, а ерудицијом електичне. Очигледно исписане мајсторском руком, делују тако да ће већина читалаца помислити да би их и они могли написати. Управо то је, међутим, крајњи печат вештине.

Устручавам се овде да издвојим иједну појединачну песму. У свакој од њих је она коеновска пукотина кроз коју улази светло, али тешко ми је да некој дам предност пред неком другом.

Враћајући се вишеструко „Светој Јелени“, често сам си постављао питање: Ко још данас уме овако да пише? И само сам се једног песника сетио: Милован Данојлић. Не мислим да се Јанковић свесно угледа на Данојлића, али опет постоје неке подударности. Обојица су (и) сјајни преводиоци, толико сјајни да њихов преводилачки рад често баца сену на онај ауторски; обојица су видели света и познају свет, али нису постали она специфична форма паланачких ликова која сваку тачку на Земљиним шару до које се стиже са пасошем идеализује, а унижава једино своју родну груд; обојица се планетом поезије крећу толико слободно и суверено да сами стварају властити контекст.

Онај исти Сиоран кога је у српски језик довео управо Милован Данојлић написао је да сваки неисписан лист папира представља Ватерло у перспективи. Јанковић се не боји ни Свете Јелене, а камоли Ватерлоа. Ово је поезија која унапред признаје пораз. Као онај Борхесов *roeta minor* који каже: „Циљ је заборав / унапред га постигох“, Јанковић не пише песму ни због чега осим због песме саме. Његове песме памте и оно што и не знате да сте заборавили.

У Београду, на Видовдан 2021.

БЕЛЕШКА О АУТОРУ

Владимир Д. Јанковић, песник, есејиста и књижевни преводилац, рођен је у Београду, 16. октобра 1968. године.

Објавио је четири књижевне поезије: *Песме*, *Дрскост*, *Одбрана Данајаца* и *Даг*, и књигу есеја и кратких прича *Београд за упућене*.

Аутор је, такође, више од седам стотина песама, есеја, кратких прича и записа објављених у новинама, периодици и на интернету. Заступљен је у неколиким антологијама. Сам своју поезију препевава на енглески језик. Редовно објављује у *Политикином* Културном додатку, у додатку *POP & Kultura* дневног листа *Блиц*, а пише и за дневник *Данас* и за портал ОКО магазина Радио-телевизије Србије.

Преводи с француског и са енглеског језика, а пажњу најшире читалачке јавности привукао је преводима дела Мишела Уелбека, Ијана Макујана, Фредерика Бегбедеа, Хилари Мантел, Лејле Слимани, Т. Корегесана Бојла, Мишела Турнијеа, Виржини Депенг, Џозефа О'Конора... Добитник је престижне књижевнопреводилачке награде *Бранко Јелић*. Члан је Управе и, од 2018. године, потпредседник Удружења књижевних преводилаца Србије.

САДРЖАЈ

I

Радост или не само то

Микроорганизам	7
Кашичица	8
Свађа	9
Жуто у јајету	10
Гледам кроз прозор	11
Брана	12
Казан	13
Аска и мук	14
Атлантида	15
Кнегиња	17
Једноставна песма	18
Мраморне ципеле	19
Различак	20
Судар сунаца	21
Кад после буре	22
Што иоле вреди	23
Јашем последњег коња	24

II

Гле: четири ноге, а свака је краћа

Жена	27
Прогонство	28
Одбацујем	29
Света Јелена (Наполеонова песма)	30
Бели кит	31
Остани овде	32
Крађа ремек-дела	33
Северњача	34
Тилија Тепе	35

Ода костима	36
Пиће и прашина	37
Пиров пораз	38
Животиње	39
Вагон за Чачак	40
Евнух	41

III

И онда све пада

И онда све пада	45
Извор	46
Свећа	47
Јокасти	48
Корњача се спрема на скок	49
Преображење	50
Лепи мој свете	51
Црна кутија	52
Где све почиње	54
Почетак човека	55
Порођај	56
Птичица	57
Неколико власи	58
Тамо где је сад	59
Хирошима	60
Песма о Вајти и Лејли	61
Кос и ласта	62
Љубав у гробу	63
Ода Незнаној јунакињи	64

IV

Између два ништа, ја, Нешто, постојим

Нојево дрво	67
Неразумље	68
Кућни сонет	69
Мрзовољна песма	70
Мамут	71
Летња хаљина	72

Крв над главом	73
Сиво предање	74
Похвала малтеру	75
Оцу	76
Изненадан пад	77
Зора на западу	78
Песма о томе	79
Патриотски сонет	80
Смеђа река, Црно море	81

V

Јоакимов оглас

Пред црквом се треба љубити	85
Енклава	86
Јоакимов оглас	87
Шалтерској службеници	88
Ти	89
Дошли	90
Бекство са Гардоша	91
Ко ће први	92
Балерина	93
Мушице	94
Зрно	95
У твојој води	96
У маркету	97
Марија Антоанета	98
Браколомац одлази у пећину	99
Самсон се опрашта од Далиле	100
Убица у бекству	101
Рага Суха Канада	103
Саламина и Платеја	104
Шлем	107
Она	109

Поговор

Мухарем Баазуљ: Ватерло у перспективи	111
Белешка о аутору	113